

Blodgastolkning I.O

Acidos: pH < 7.35

Alkalos: pH > 7.45

pCO₂: Normalt: 4.5 - 6

Högt: dålig ventilation

Lågt: kompensation för metabol rubbning,
annat som ger hög ventilation

BE (base excess): anger metabol rubbning

> +3 metabol alkalos

< -3 metabol acidosis

Kompensation: Kroppen strävar efter normalt pH (7.35-45)

- Metabol acidosis kompenseras direkt med ökad andning

- Respiratorisk acidosis kompenseras av njurar (inom dagar)

Respiratorisk acidosis - indelning

	pH	pCO ₂	BE
Akut respiratorisk acidosis	↓	↑	ua
Kronisk respiratorisk acidosis	ua	↑	↑
Akut på kronisk resp. acidosis	↓	↑↑	↑
Akut resp. + metabol acidosis	↓	↑	↓

Indikationer för blodgas

Syrgas (arteriellt):	osäker pulsoximetri, $SpO_2 < 90\%$
Koldioxid:	hypoventilation (ex KOL, opiatintox)
Syra-basstatus:	chock, medvetandesänkning, intoxication, allvarlig infektion / sepsis, njursvikt, elektrolytrubbning, diabetes med misstänkt acidosis, trauma, vissa kirurgiska tillstånd som ileus och tarmischemi

---

Arteriell blodgas:	osäker pulsoximetri, exakt pCO_2 behövs
Venös blodgas:	alla andra indikationer, kan användas för att utesluta högt pCO_2

Utförande arteriell blodgas

1. Måste provet vara arteriellt?
2. Om ej urakut: patient bör ha stabil mängd syrgas och ev NIV-inställning i ≥ 15 min.
3. Palpera a. radialis bilat, välj tydligaste sidan
4. Tvätta med klorhexidinsprit, bedöva vb med xylocain sc
5. Stick med nål ca 45° mot huden, avancera nål under samtidig palpation med andra handens pek & långfinger
6. Fyll ca 1.5 – 2 ml blod beroende på analysmetod
7. Kompress med tryck i några minuter